

Materijal uz tačku broj 3. predloženog dnevnog reda

Predmet: Izveštaj o radu Upravnog odbora u 2009. godini

U 2009. godini održano je šest sjednica Upravnog odbora i to 5,6,7,8,9 i 10.

Upravni odbor radio je u sljedećem sastavu:

- predsjednik Babarogić Branimir
- zamjenik predsjednika Babarogić Aleksandra
- član Bogdanović Duško
- član Babarogić Marko
- član Babarogić Zoran

Sve tačke koje su bile predmet navedenih sjednica, Upravni odbor je jednoglasno usvajao.

Rad Upravnog odbora u 2009. godini koja je po mnogo čemu bila specifična, nemože se ocenjivati samo kroz broj održanih sjednica i brojem donetih odluka.

Problem funkcionisanja „Energoinvesta“ -RAOP u 2009. godini, godini kada su se posljedice svetske ekonomske krize odrazile na poslovanje firme u najgoroj mogućoj varijanti.

Kriza poslovanja firme odrazila se u sledećem:

- nedostatak ugovorenih poslova
- obaveza za poreze i doprinose prema državi
- neisplaćene plate radnicima
- obaveze prema poveriocima
- obaveze prema banci
- štrajkovi zaposlenih radnika

Svi gore navedeno bilo je dnevna problematika koja je zauzimala pažnju članova Upravnog odbora.

Upravni odbor bukvalno kao dnevnu obavezu imao je razrešavanje gore navedene problematike i upravo on je bio inicijator sledećih aktivnosti na čiju hronologiju bi Vas podsjetili.

Efekti svetske ekonomske krize osetili su se već u IV kvartalu 2008 godine kao i kod svih ostalih proizvođača investicione opreme, kojim Energoinvest- Raop kao prizvođač elektroenergetske opreme za potrebe elektroprivrede pripada.

Zadaci postavljeni Planom poslovanja Energoinvesta-Rasklopna oprema a.d. za 2009. godinu naišli su na problem realizacije već u prvom kvartalu 2009. godine. Prvo se osetilo smanjenje tražnje kada su elektroprivredna preduzeća počela da vrše reviziju investicionih planova i prilagođavanja budžeta shodno državnim politikama svake zemlje u kojoj mi nastupamo sa svojim proizvodima.

Zatim je došlo do poremećaja na tržištu novca, jer su banke prestale da prate privredne aktivnosti u vidu bankarskih garancija i kredita, kao i opšteg usporavanja u novčanim tokovima kod svih privrednih subjekata zbog nemogućnosti naplate potraživanja.

Upravo je to i dovelo do nemogućnosti realizacije prodaje i ispunjenje Plana poslovanja za 2009. godinu. Ova situacija na tržištu se odrazila i na samo preduzeće u domenu likvidnosti, tako što je došlo do kašnjenja u isplati ličnih dohodaka, izmirenju obaveza državi na ime poreza i doprinosa i dugovanju prema dobavljačima.

Otežavajuće okolnosti za rentabilnost poslovanja svakako proisticale su i iz preuzetih obaveza po Ugovoru o prodaji državnog kapitala.

Obaveza o broju zaposlenih radnika koja se tokom svake godine uvećavala, predstavljala je teret za uspešno poslovanje i u najboljim tržišnim uslovima ukoliko nije bilo povezano sa realnim potrebama i mogućnostima preduzeća. Dodatni problem predstavljala je struktura i kvalifikacija radne snage koja je bila potrebna, a kakve nema na tržištu rada. I pored stalno otvorenih konkursa za zapošljavanje uspeli smo da privučemo samo apsolvante i diplomce sa obližnjeg fakulteta zato što ne postoji program obrazovanja za radnička zanimanja metalske struke.

U želji da se očuva firma i standard radnika, Upravni odbor i menadžment firme pokrenuli su PROGRAM aktivnosti za prevazilaženje finansijske krize, krize poslovanja i mjere za obezbeđenje uslova za normalno rad preduzeća za period Mart-Decembar 2009. godine.

Doneti PROGRAM za uspešan oporavak i konsolidovanje firme potencirao je razrešenje sledećih problema:

1. prevazilaženje problema koji su uslovlili štrajk radnika obezbeđenjem sredstava za isplatu ličnih dohodaka .
2. očuvanje kadrovskih potencijala firme koji su potrebni za normalni rad.
3. završetak ugovorenih i započetih poslova i naplate potraživanja.
4. aktivno traženje i ugovaranje novih poslova
5. reprogramiranje dugova za doprinose i reprogramiranje kreditnih obaveza.
6. završetak razvojnih projekata i sertifikacija novih proizvoda u skladu sa zahtevima tržišta.
7. rad na alternativnim proizvodnim programima radi upošljavanja proizvodnih kapaciteta.
8. primena mera štednje svih resursa i mobilisanje svih zaposlenih radi poboljšanja tehnološke discipline i efikasnosti u radu.

Nažalost nastupajući period pokazao je da ciljevi postavljeni donetim PROGRAMOM nisu počeli da se ostvaruju. Došlo je do ozbiljnog narušavanja stabilnosti poslovanja i postojala je realna mogućnost da firma ode u stečaj.

Mnogi faktori doprineli su takvom stanju a pre svega:

1. štrajk zaposlenih radnika zbog neisplaćenih ličnih dohodaka
2. nedovoljan obim ugovorenih poslova
3. nedefinisan vlasnički status firme u periodu maj-novembar 2009. god. vezan za okončanje trajanja Ugovora o prodaji državnog kapitala
4. prispelih obaveza za kredite banci
5. obaveza prema državi na ime poreza i doprinosa
6. prispelih obaveza prema dobavljačima

U cilju prevazilaženja postojeće situacije u Energoinvestu –Raop odlukom predsjednika Upravnog odbora dana 30.04.2009. godine imenovan je Stručni tim sastavljen od predstavnika Jugotrade Beograd, većinskog vlasnika kapitala i predstavnika Energoinvesta –Raop. Za rukovodioca tog tima postavljen je zamenik generalnog direktora Jugotrade Beograd Blagoje Lenov dipl.ecc. Od tog datuma faktički stalno je bio raspoređen u Energoinvestu-Raop.

Zvanično nije raspoređen u Energoinvestu pošto je privodio zaključenje ugovaranja velikih poslova sa EP Srbije, Elektromrežom Srbije, Elektroprivredom Crne Gore i Elektroprenosom Crne Gore. Navedeni poslovi finansirani su od strane Svetske banke i Evropske investicione banke. Pošto je prema tim bankama bio nominovan za potpisivanje ugovora ispred Jugotrade Beograd nije mogao da promeni status i zvanično pređe u Energoinvest.

Generalni direktor Ljubomir Jovanović dana 03.06.2009. godine podneo je ostavku na svoje radno mesto i napustio firmu. Dana 04.06.2009. godine na mesto vršioca dužnosti generalnog direktora postavljen je Radomir Krsmanović dipl.ecc. Tu funkciju je obavljao zaključno sa 26.10.2009. godine. Odlukom upravnog odbora Energoinvest-Raop od 26.10.2009. godine za generalnog direktora firme postavljen je Blagoje Lenov dipl.ecc.

Shvatajući svu ozbiljnost krize preuzeo je sa menađmentom firme hitnom razrešenju navedenih problema i to sledećim redom:

1. Pregovori sa Izvršnim odborom sindikalne organizacije Energoinvest- RAOP, u ime većinskog vlasnika i predsednika Upravnog odbora Energoinvesta-RAOP potpisan je SPORAZUM 12.10.2009. godine kojim su se obe strane obavezale da prevaziđu zajedničkim naporima probleme finansijske prirode, krize poslovanja i prekida štrajka.

Cilj Sporazuma je da se Energoinvest –Raop zajedničkim naporima zaposlenih radnika i većinskog vlasnika dovede u stanje da normalno posluje bez daljih ulaganja većinskog vlasnika u pokrivanju zarada radnika u narednom periodu. Procenjeno vreme da firma reši nastale finansijske obaveze i da uspešno posluje je 24 meseca od dana potpisivanja tog Sporazuma.

Navedenim Sporazumom potpisnici su preuzeli određene obaveze .

Većinski vlasnik:

1. da predloži postavljenje generalnog direktora
2. izvrši ugovaranje poslova sa EP Srbije, EMS-om, EP Crna Gora, Elektroprenosom CG.
3. reguliše Protokolom dinamičku isplatu neisplaćenih LD radnika
4. maksimalno doprinese u saradnji sa novim menađmentom da se reprogramiraju obaveze prema poveriocima

Izvršni odbor sindikata:

1. da po potpisivanju ugovora sa elektroprivrednim preduzećima iz Srbije i Crne Gore ne dolazi do novih štrajkova ,ukoliko bude poštovana dogovorena dinamika isplata LD
2. pruži maksimalna podrška menađmentu da se završe gore navedeni poslovi
3. saraduje sa menađmentom u reorganizaciji firme i aktivno učestvuje u svim aktivnostima za realizaciju novo ugovorenih poslova
4. podrži sistem nagrađivanja radnika koji će odvojiti rad od nerada
5. podrži napore za maksimalno povećanje radne discipline
6. podrži Zaključak vlade od 03.09.2009.god.

2. Maksimalnim angažovanjem u narednim mesecima kako većinskog vlasnika tako menađmenta Energoinvesta ugovoreni su poslovi u vrednosti preko 5,5 miliona KM. Taj obim posla omogućava zaposlenost kapaciteta fabrika u prvih 9 meseci 2010 godine. Nadamo se da će do kraja ove godine obim ugovorenih poslova pokriti kompletnu 2010 godinu.

3.UGOVOR O IZMJENAMA I DOPUNAMA UGOVORA O PRODAJI DRŽAVNOG KAPITALA u „ENERGOINVEST“ Rasklopna oprema a.d. Istočno Sarajevo-Lukavica koji je kao zakonom ovlašćeni prodavac državnog kapitala u preduzećima u Republici Srpskoj, potpisala Investiciona razvojna banka Republike Srpske Sa većinskim vlasnikom JUGOTRADE Beograd dana 20.11.2009. godine konačno je definisan daljni status firme

Smatram da pre prelaska na probleme iznete u gore navedenim tačkama 4,5 i 6 treba da se uznesu osnovni finansijski problemi koji opterećuju poslovanje firme,a to su sledeće obaveze :

1. obaveze prema poveriocima	1.297.744,00	KM
2. obaveze prema kreditima (NLB banka)	426.000,00	KM
3. obaveza prema državnim fondovima na ime poreza i doprinosa	1.493.956,00	KM
4. obavez za neisplaćene LD prema zaposlenim radnicima	1.362.466,00	KM
5. van bilasne stavke (obaveze po ugovoru o delu)	73.000,00	KM

.....
UKUP.OBAVEZE 4.653.166,00 KM

Proistekle obaveze na ime neisplaćenih LD zaposlenim radnicima,i obaveze po ugovorima o delu Sporazumom i Protokolom sa Izvršnim odborom sindikalne organizacije Energoinvest su regulisane u oktobru 2009.godine.

Obaveze prema poveriocima pristupili smo rešavanju neposrednim dogovorom sa svakim posebno. Naš predlog prema njima bio je da 20do 25% duga rešimo u naredna tri meseca i to najkasnije do kraja Januara 2010 godine.Ostatak duga zavisno od svakog poverioca isplaćivali bi u reprogramu od 6 do 15 meseci.Naša inicijativa naišla je na odobravanje preko 95% posto poverioca.Tako da posle dužeg perioda tokom oktobra ,novembra i decembra vršena su plaćanja prema dobavljaćima. Pokretanjem proizvodnje u značajnijem obimu uslovalo je da svi dobavljaći nastavljaju sa isporukama i izražavaju spremnost da i dalje rade sa nama.

Promeni ka pozitivnoj klimi u poslovanju firme doprineli su u svjetskom slučaju novo ugovoreni poslovi i pokretanje proizvodnje u svim fabrikama Energoinvesta Raop.Trenutno su upošljeni svi kapaciteti u proizvodnji, čak i oni koji godinama nisu radili.Realna očekivanja su da ćemo u prvih 6 meseci 2010 godine ugovoriti i poslove koji će uposliti sve kapacitete i za 2011 godinu.

Najveći postrek ka pozitivnim promenama u Energoinvestu –Raop svakako je bila poseta firmi predsednika Vlade Republike Srpske Milorada Dodika,ministra za industriju,energetiku i rudarstvo Slobodana Puhalca dana 05.11.2009.godine.

Na tom sastanku Predsjednik Vlade i njegovi saradnici istakli su zainteresovanost za uključivanje u rješavanje određenih problema kako bi se dugoročno stabilizovao rad kompanije i obezbjedilo zapošljavanje ljudi koji žive u Istočnom Sarajevu.

U tom smislu dogovorene su sledeće aktivnosti:

- putem Ministarstva industrije,energetike i rudarstva biće obezbeđena bespovratna sredstva od 426.00,00 KM za podsticaj izvoza

Vlada i Premijer daće podršku za trajno rješavanje dugovanja za poreze i doprinose u iznosu od oko 1.700.000,00KM.

Premijer će dati podršku za dobijanje kredita za obrtna sredstva i investicije od Investiciono razvojne banke u iznosu od 5.000.000,00 KM, za koje Energoinvest RAOP a.d. mora podnijeti zahtjeve sa odgovarajućom dokumentacijom i po proceduri poslovne banke.

Premijer će podržati preduzeće kod Elektroprivrede Republike Srpske kod dobivanja poslova u smislu realizacije Vladinih mjera za ublažavanje negativnih efekata svjetske ekonomske krize na Republiku Srpsku.

Premijer je od većinskog vlasnika tržio fer odnos i dogovor o svemu kako bi obezbjedili da se u roku od 2-3 godine stabilizuje preduzeće i krene putem napretka.

Dogovor i obećanja Premijera konkretnim aktivnostima počela su se realizovati.

RJEŠENJEM o odobrenju sredstava za sufinansiranje pdsticaja izvoza preduzeću „Energoinvest“ Rasklopna oprema a.d. Istočno Sarajevo odlukom Vlade odobrena su sredstva u iznosu od 380.000,00 KM dana 26.11.2009.godine. Navedena sredstva uplaćena su naš račun 08.12.2009.godine.

Dogovorene aktivnosti vezane za prolongiranje plaćanja poreza i doprinosa u dogovoru sa Ministarstvom za industriju, energitiku i rudarstvo odvijaju se intezivno istovremeno na tri polja i to.

-odlaganje obaveza od 31.12.2009.godine za narednih 6 meseci

-priprema Ugovora o rprogramu tih obaveza sa grejs periodom od dve godine i rokom otplate 6 godina

-konverzijom tih obaveza u akcije preduzeća .

Dana 16.03.2010. godine sačinjen je sa Vladom Republike Srpske Sporazum o načinu ispunjavanja dospjelih poreskih obaveza. Ukupne poreske obaveze u iznosu od 1.771.786,20 KM Energoinvest-RAOP platide na sledeći način:

- grejs period je 24 meseca od dana potpisivanja Sporazuma
- dug se otplaćuje u 96 jednakih mjesečnih rata nakon tog perioda

Ubrzano se radi na pripremi svih neophodnih papira kako bi se kod poslovnih banaka apliciralo za kredite za obrtna i investiciona sredstva iz fonda Investicione Razvojne banke Banja Luka.

Krajem marta mjeseca 2010. godine Investiciono razvojna banka Banja Luka preko poslovne banke NLB Razvojna banka B.Luka odobrila je kredit za obrtna sredstva za podsticaj izvoza Energoinvestu- RAOP u iznosu od 1.000.000,00 KM. Intezivno menadment firme radi na tome da obezbedi još jednu kreditnu liniju od 1.000.000,00 KM.

Smatramo da aktivnostima menadmenta i zaposlenih radnika uz iskrenu podršku Vlade Republike Srpske i Sindikata, Energoinvest - Raop utiče put uspešnom poslovanju u narednom periodu.

PREDSEDNIK UPRAVNOG ODBORA:

Branimir Babarogić

